

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 14 Ιουνίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος - Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 173/2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, την, από 21.05.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – ΕΑΔΗΣΥ 1052/24.05.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της ....., (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. .... Απόφαση του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής, κατ' αποδοχή του με αρ. πρωτ. .... Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την «.....», Κωδικός CPV: 39150000-8 (Διάφορα έπιπλα και εξοπλισμός) προϋπολογισμού 103.225,81€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (υπ' αριθμ. .... Διακήρυξη, Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: .....

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της εν λόγω Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ...., ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 21.05.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ 1052/24.05.2021, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 103.225,81€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Αρχής, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη με αρ. .... Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, με Θέμα: *«Έγκριση πρακτικών αποσφράγισης και αξιολόγησης του Ηλεκτρονικού ανοικτού διαγωνισμού κάτω των ορίων για την «.....»*, αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 11.05.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 215357 Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Το δε έννομο συμφέρον της για την άσκηση της ως άνω Προδικαστικής Προσφυγής, θεμελιώνεται εν προκειμένω στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ). Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. .... Απόφαση του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγινε δεκτή η Προσφορά της εταιρίας «.....» (προσωρινός μειοδότης).

Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα: «[...] Με την υπ' αριθ. πρωτοκ. .... απόφαση του κ. Διοικητή της .... Υγειονομικής Περιφέρειας ....., και κατ' αποδοχή σχετικής γνωμοδότησης της αρμόδιας Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, όπως αυτή διατυπώνεται στο υπ' αριθ. πρωτοκ. .... πρακτικό αυτής, που αφορά αντιστοίχως την αποσφράγιση και τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων, έγιναν δεκτές αμφότερες οι υποβληθείσες προσφορές για το εν λόγω είδος, ενώ αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η εταιρία «.....»). Η ανωτέρω απόφαση του κ. Διοικητή της ... Σ Περιφέρειας, ωστόσο (όπως άλλωστε και το εγκριθέν μ' αυτήν πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού), είναι νομικά πλημμελής και πρέπει να ακυρωθεί, ως εκδοθείσα άνευ νομίμου αιτιολογίας και κατά παράβαση κατ' ουσίαν διάταξης νόμου ή, πάντως, κατά πλάνη περί τα πράγματα, κατά το μέρος που κρίθηκε ως αποδεκτή η τεχνική προσφορά της εταιρίας «.....» για το ως άνω τμήμα του διαγωνισμού. [...] II. ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ 1. Στο άρθρο 5 παρ. 1 της διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «1. Εγγύηση συμμετοχής: α) Κατά τα αναφερόμενα στις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016, οι προσφέροντες οφείλουν μαζί με την προσφορά, να καταθέσουν εγγύηση συμμετοχής στον ανοικτό διαγωνισμό, της οποίας το ποσό θα είναι ίσο με το δύο τοις εκατό (2%) της εκτιμώμενης αξίας της

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.». Σύμφωνα με τον πιο πάνω όρο, η εγγυητική συμμετοχής που έχει εκδώσει η εταιρεία «.....» (αρχείο «1.ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») θα έπρεπε να αντιστοιχεί επακριβώς στο 2% της αξίας του είδους ΚΑΡΟΤΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ. Ο προϋπολογισμός του είδους είναι $103.225,81\text{€} \times 2\% = 2.064,5162\text{€}$ (ποσό εγγυητικής επιστολής). Σύμφωνα με τους κανόνες στρογγυλοποίηση των δεκαδικών αριθμών, θα έπρεπε η ονομαστική αξία της εγγυητικής επιστολής να είναι 2.064,52€. Παρά ταύτα, η εν λόγω εταιρία έχει προσκομίσει εγγυητική επιστολή ποσού 2.064,51€, ήτοι ονομαστικής αξίας μικρότερης από τη ζητούμενη, γεγονός που επισύρει την υποχρεωτική απόρριψη της προσφοράς, χωρίς να ενδιαφέρει, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, το ύψος του ελλείποντος ποσού.

2. Στο άρθρο 8 της διακήρυξης διαγωνισμού προσδιορίζονται τα περιεχόμενα του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», ενώ στην ενότητα 3 («ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», σελίδα 18), ορίζεται με ποινή αποκλεισμού ότι «Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλλουν βεβαίωση συμμετοχής, σε ισχύ, του διαγωνιζόμενου, σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ (σύμφωνα με το Π.Δ. 117/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα)». Κατά παράβαση του πιο πάνω όρου, η εταιρία «.....» έχει υποβάλει το αρχείο με τίτλο «10.signed ΥΠ.ΔΗΛΩΣΗ ΑΗΗΕ», με το οποίο δηλώνει υπεύθυνα ότι δεν διαθέτει την εν λόγω βεβαίωση. Επομένως η εν λόγω απαίτηση δεν καλύπτεται. 3. Στο άρθρο 2. ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ (σελ. 8) της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται και στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.» Εν

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

προκειμένω, η εταιρία «.....» έχει προσκομίσει τα ξενόγλωσσα έγγραφα (αρχεία) «2.CE» και «4.ISO .....» της αλλοδαπής εταιρείας ..... (κατασκευάστριας των προσφερόμενων ειδών), ενόψει της σχετικής ρητής πρόβλεψης της προδιαγραφής 17 του είδους ΚΑΡΟΤΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ (σελίδα 40 της διακήρυξης). Πλην όμως, τα εν λόγω έγγραφα δεν συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική, παρότι δεν αποτελούν τεχνικά φυλλάδια ή έγγραφα με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, αλλά απλώς αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, με συνέπεια η προσφορά της εν λόγω εταιρίας να καθίσταται και από την άποψη αυτή απορριπτέα.

5. Με την υπ' αριθ. 12 προδιαγραφή του ίδιου είδους (σελ. 40 της διακήρυξης), ζητείται: «Να διατίθεται σε μέγεθος: 46 με διαστάσεις: Ύψος ολικό 91 cm Πλάτος ολικό 63 cm Μήκος ολικό 103 cm 50 με διαστάσεις: Ύψος ολικό 91 cm Πλάτος ολικό 68 cm Μήκος ολικό 103 cm». Παρά ταύτα, η εταιρία «.....» έχει δηλώσει στο αρχείο «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» αναφορικά με την εν λόγω προδιαγραφή, ότι το καρότσι έχει ολικό μήκος 110cm, αποκλίνοντας από τη ζητούμενη διάσταση, ενώ παραπέμπει στο αρχείο της «3.MANUAL» σελίδα 20, όπου και γίνεται σχετική μνεία.

Τούτο παρότι με την ως άνω τεχνική προδιαγραφή ζητείται ρητώς ολικό μήκος 103cm και όχι μεγαλύτερο χωρίς να καταλείπεται περιθώριο αποκλίσεων, καθώς η απαίτηση δεν συνοδεύεται από λέξεις όπως «τουλάχιστον», «περίπου» κ.τ.τ. ώστε να είναι ανεκτή απόκλιση ως προς τις διαστάσεις του προϊόντος. Επομένως, και κατά το μέρος αυτό η προσφορά είναι απορριπτέα.

6. Με την υπ' αριθ. 1 προδιαγραφή του καροτσιού μεταφοράς ασθενών (σελ. 39 της διακήρυξης), ζητείται: «Να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, πολύ ανθεκτικής κατασκευής, άνετο και ασφαλές στη χρήση του και να είναι κατασκευασμένο από βερνικωμένο χάλυβα.» Επικαλούμενη πλήρωση την εν λόγω προδιαγραφής, η εταιρία «.....» κάνει αντίστοιχη αναφορά στα αρχεία της «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και «signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ» (σελίδα 9), χωρίς όμως να παραπέμπει σε κανένα έγγραφο της κατασκευάστριας εταιρείας προς τεκμηρίωση του δηλωθέντος υλικού κατασκευής, με συνέπεια να προκαλείται ασάφεια και πάντως να μην αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς την εν λόγω τεχνική προδιαγραφή.

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

7. Συμπερασματικά, η προσφορά της εταιρείας «.....» δεν συμμορφώνεται προς τους προαναφερθέντες όρους και τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, με συνέπεια να καθίσταται απορριπτέα ως απαράδεκτη. Δ. Πρέπει, λοιπόν, για τους λόγους που αναλυτικά έχουν εκτεθεί πιο πάνω, να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις, καθώς και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη, κατά το μέρος που κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά της πιο πάνω Εταιρίας. [...]».

6. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 22785/04.06.2021 έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται σε σχέση με την υπό κρίση Προσφυγή τα εξής: «[...] Επί της εν λόγω προσφυγής επαγόμαστε τα εξής: Ως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας :

1. Αξίζει να αναφερθεί αρχικά ότι η δικαιολογημένη (ή προστατευόμενη) εμπιστοσύνη του διοικούμενου απορρέει από τη συνταγματική προστασία της προσωπικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 Σ), την Αρχή του κράτους δικαίου και την Αρχή της ασφάλειας του δικαίου. Στο πλαίσιο της Αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του, ο διοικούμενος αναμένει εύλογα τη διατήρηση της σταθερότητας και προβλεψιμότητας των πραγματικών και νομικών καταστάσεων που έχουν διαμορφωθεί από τον ίδιο το νομοθέτη, ούτως ώστε να αξιώνει την μη αιφνίδια και απρόβλεπτη μεταβολή τους. Παράλληλα, η Αρχή της χρηστής διοίκησης υποχρεώνει τα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους με βάση το εν γένει περί δικαίου αίσθημα, με αναλογικότητα και επιείκεια και στο πλαίσιο της Αρχής της νομιμότητας, ούτως ώστε να αποφεύγονται άδικες για το διοικούμενο λύσεις. Σύμφωνα με την Αρχή αυτή, η δημόσια διοίκηση οφείλει να διευκολύνει τους διοικούμενους να προστατεύουν τα συμφέροντά τους και να απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Στο πλαίσιο της Αρχής της χρηστής διοίκησης, τα διοικητικά όργανα οφείλουν να ασκούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές τους, να λειτουργούν με διαφάνεια, να ενημερώνουν τον διοικούμενο για τα δικαιώματά του και να διασφαλίζουν την απόλαυση ποιοτικών υπηρεσιών από τους πολίτες. Ειδικότερα, η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει οι πράξεις των δημόσιων οργάνων να μην υπερβαίνουν το πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση,

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

εξυπακουόμενου ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται από το επίμαχο μέτρο δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι η Υπηρεσία μας ορθώς δεν προέβη στον αποκλεισμό της εταιρείας «.....» επειδή η εγγυητική επιστολή που κατέθεσε υπολείπεται της ζητούμενης ονομαστικής αξίας κατά ένα μόνο λεπτό, δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση η εγγυητική επιστολή δεν ελλείπει, ως εκ τούτου δύναται να συμπληρωθεί από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα κατά τις προβλέψεις του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 , κάτι που άλλωστε επιβάλλεται και από την προαναφερόμενη αρχή της αναλογικότητας ενόψει και της ελάχιστης διαφοράς που υφίσταται μεταξύ της εγγυητικής επιστολής που κατατέθηκε και της ζητούμενης ονομαστικής αξίας, γεγονός που δεν πλήττει τον σκοπό της εγγυητικής επιστολής ως μέτρο εξασφάλισης της αναθέτουσας αρχής και του δημοσίου συμφέροντος.

2. Στα παραρτήματα του π.δ. 117/2004 που τιτλοφορείται «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των Οδηγιών 2002/95 "σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε είδη ηλεκτρικού εξοπλισμού" και 2002/96 "σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού" του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003"», αναφέρονται περιοριστικά οι κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που καλύπτονται από το παράρτημα αυτό και τις οποίες αφορούν τα εγκεκριμένα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης του ως άνω προεδρικού διατάγματος. Παράλληλα, σύμφωνα με την ..... διακήρυξη (σελ. 18) «(...) Οι συμμετέχοντες πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να καταθέσουν με την προσφορά (στον επί μέρους φάκελο τεχνικής προσφοράς) και τα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις/έγγραφα όπως αυτά ζητούνται στις Τεχνικές Προδιαγραφές στο Παράρτημα Β' της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλλουν βεβαίωση συμμετοχής, σε ισχύ, του διαγωνιζόμενου, σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ (σύμφωνα με το Π.Δ. 117/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα). (...)» Κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η διακήρυξη του διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. Πράξεις VI Τμήματος Ελ.Συν. 181/2006, 31/2003, 105/2003). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός

ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος Ελ.Συν. 70/2006). Άλλωστε, με βάση την προαναφερόμενη αρχή της τυπικότητας, οι διατάξεις της διακήρυξης που αφορούν τους τύπους οι οποίοι πρέπει να τηρηθούν κατά τη διαδικασία αυτή καθιερώνουν ουσιώδους όρους με εξαίρεση όμως εκείνους για τους οποίους προκύπτει το αντίθετο και φυσικά η παράβαση αυτών από τους οικονομικούς φορείς, δεν συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφοράς που υποβλήθηκε από αυτούς. Ως εκ τούτου, ενόψει και των όσων επισημάνθηκαν ανωτέρω καθίσταται σαφές πως η βεβαίωση συμμετοχής σε πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ σύμφωνα με το Π.Δ. 117/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα ως δικαιολογητικό της τεχνικής προσφοράς των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων απαιτείται μόνο για τα είδη και τις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που αναφέρονται με εξαντλητικό τρόπο στο παράρτημα αυτό και ως εκ τούτου η υποχρέωση προσκόμισης της βεβαίωσης αυτής για το παραδεκτό της προσφοράς δεν καταλαμβάνει και τα είδη που δεν εντάσσονται στις κατηγορίες αυτές.

Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία «.....» υπέβαλε προσφορά στον διαγωνισμό μόνο για το είδος «Καρότσια μεταφοράς ασθενών», το οποίο φυσικά δεν περιλαμβάνει ηλεκτρικό ή ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, σε αντίθεση με τα λοιπά είδη τα οποία αφορά ο επίμαχος διαγωνισμός και για τα οποία

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

προβλέφθηκε η εν λόγω υποχρέωση περί προσκόμισης βεβαίωσης συμμετοχής σε πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ. Σε κάθε δε περίπτωση, καθίσταται πως η υποχρέωση προσκόμισης της εν λόγω βεβαίωσης δεν προβλέπεται στη διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού, σε αντιδιαστολή μάλιστα με τα πιστοποιητικά και τις βεβαιώσεις του Παραρτήματος Β' της επίμαχης διακήρυξης στα οποία διατυπώνεται ρητά ότι η κατάθεσή τους είναι επί ποινή αποκλεισμού. Καθίσταται λοιπόν σαφές πως εάν η προσκόμιση της εν λόγω βεβαίωσης συνιστούσε υποχρέωση επί ποινή αποκλεισμού, αυτό θα οριζόταν ρητά, όπως ακριβώς έγινε και στο αμέσως προηγούμενο εδάφιο της διακήρυξης που αφορά την προσκόμιση επί ποινή απαραδέκτου των πιστοποιητικών και βεβαιώσεων του Παραρτήματος Β'.

3. Στην με αριθ. .... Διακήρυξη ορίζεται ότι «Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). (...) Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται και στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.» Εν προκειμένω, η Υπηρεσία μας ορθώς έκανε δεκτή την προσφορά της εταιρείας «.....», διότι όπως προκύπτει από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου του επίμαχου διαγωνισμού, τα έγγραφα της τεχνικής προσφοράς της εν λόγω εταιρείας που έχουν κατατεθεί στην αγγλική γλώσσα, χωρίς επίσημη μετάφραση στην ελληνική συνιστούν ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, τα οποία κατά τη ρητή πρόβλεψη της διακήρυξης μπορούν να υποβάλλονται και στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική. Ως εκ τούτου είναι απορριπτέος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας.

4. Ως προς τον τελευταίο ισχυρισμό της προσφεύγουσας εταιρείας αναφέρουμε ότι η προσφορά της εταιρείας «.....» κατά την κρίση της

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης των Προσφορών συμμορφώνεται πλήρως με τις προβλέψεις της διακήρυξης, ενώ όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω οι διατάξεις της διακήρυξης που αφορούν τους τύπους, οι οποίοι πρέπει να τηρηθούν κατά τη διαδικασία αυτή καθιερώνουν ουσιώδους όρους, με εξαίρεση όμως εκείνους για τους οποίους προκύπτει το αντίθετο και φυσικά η παράβαση αυτών από τους οικονομικούς φορείς δεν συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφοράς που υποβλήθηκε από αυτούς. Ως εκ τούτου, ορθώς έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας «.....», διότι καλύπτει το σύνολο των ελάχιστων τεχνικών προδιαγραφών αναφορικά με το προσφερόμενο από αυτήν είδος, όπως προβλέπονται στη διακήρυξη, και ουδόλως παρουσιάζει αποκλίσεις από αυτήν.[...].».

7. Επειδή, στις 19.04.2021 η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως Υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπου αναφέρει τα κάτωθι: «[...] Για την εταιρεία .....

1) Η εγγυητική συμμετοχής που έχει εκδώσει η εταιρεία....., αρχείο «1.ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» θα έπρεπε να είναι το 2% της αξίας του είδους ΚΑΡΟΤΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ. Ο προϋπολογισμός του είδους είναι $103.225,81\text{€} \times 2\% = 2.064,5162\text{€}$. Με στρογγυλοποίηση των δεκαδικών αριθμών κανονικά θα έπρεπε η αξία της να είναι 2.064,52€, αλλά προσκομίζει εγγυητική ποσού 2.064,51€, αξία μικρότερη από την ζητούμενη, επομένως η εν λόγω προδιαγραφή δεν πληρείται.

2) Στο άρθρο 8 του διαγωνισμού αναφέρονται τα περιεχόμενα του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ- ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», στην παράγραφο 3 στην «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», σελίδα 18, ζητείται με ποινή αποκλεισμού: «Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλλουν βεβαίωση συμμετοχής, σε ισχύ, του διαγωνιζόμενου, σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ (σύμφωνα με το Π.Δ. 117/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα).» Η εταιρεία ..... έχει υποβάλει το αρχείο με τίτλο «10.signed ΥΠ.ΔΗΛΩΣΗ ΑΗΗΕ» όπου δηλώνει υπεύθυνα ότι δεν διαθέτει την εν λόγω βεβαίωση. Επομένως, η εν λόγω προδιαγραφή δεν πληρείται.

3) Το άρθρο 2.ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, σελίδα 8 της διακήρυξης αναφέρει το εξής: «Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται και στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.».

Η εταιρεία ..... προσκομίζει τα αρχεία «2.CE» και «4.ISO .....» της εταιρείας ..... τα οποία ζητούνται να προσκομιστούν (σελίδα 40, προδιαγραφή 17) για το είδος ΚΑΡΟΤΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ. Τα εν λόγω έγγραφα θα έπρεπε να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση, καθώς δεν αποτελούν τεχνικά φυλλάδια, ούτε διαθέτουν τεχνικό περιεχόμενο, αλλά αποτελούν αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα. Επομένως η εν λόγω προδιαγραφή δεν πληρείται.

4) Στην σελίδα 40 η προδιαγραφή No.12 ορίζει:

«Να διατίθεται σε μέγεθος: 46 με διαστάσεις: Ύψος ολικό 91 cm

Πλάτος ολικό 63 cm

Μήκος ολικό 103 cm

50 με διαστάσεις: Ύψος ολικό 91 cm

Πλάτος ολικό 68 cm Μήκος ολικό 103 cm»

Η εταιρεία ..... στο αρχείο της «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» για την εν λόγω προδιαγραφή δηλώνει ότι είναι 110cm και παραπέμπει στο αρχείο της «3.MANUAL» σελίδα 20, όπου και αναφέρεται.

Η προδιαγραφή της διακήρυξης ζητάει να διατίθεται σε μέγεθος 103cm χωρίς να αναφέρει τουλάχιστον ή περίπου. Επομένως η εν λόγω προδιαγραφή δεν πληρείται.

5) Στην σελίδα 39 η προδιαγραφή No.1 ορίζει: «Να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, πολύ ανθεκτικής κατασκευής, άνετο και ασφαλές στη χρήση του και να είναι κατασκευασμένο από βερνικωμένο χάλυβα.» Προς πλήρωση την

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

εν λόγω προδιαγραφής η εταιρεία ..... το αναφέρει στα αρχεία της «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και «signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ» (σελίδα 9), όμως δεν παραπέμπει σε κανένα έγγραφο της κατασκευάστριας εταιρείας όπου να αποδεικνύεται το υλικό κατασκευής του προσφερόμενου είδους της, δημιουργώντας ασάφεια ως προς την εν λόγω προδιαγραφή. Συνεπώς η προσφορά της εταιρείας ..... δεν πληροί τις ζητούμενες προδιαγραφές ως ορίζονται στην διακήρυξη και θα πρέπει να αποκλειστεί από την συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Παρακαλούμε όπως ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγησή σας οι ως ανωτέρω παρατηρήσεις μας. [...]».

8. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

• **1^{ος} λόγος Προσφυγής: Ανακριβές ποσό εγγυητικής επιστολής συμμετοχής**

Ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016, η εγγυητική επιστολή συμμετοχής της καθής η Προσφυγή (βλ. υποβληθέν αρχείο: «1.ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») θα έπρεπε να αντιστοιχεί επακριβώς στο 2% της αξίας του είδους «ΚΑΡΟΤΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ», συνθήκη, όμως, που δεν συντρέχει εν προκειμένω, Ειδικότερα, επειδή ο προϋπολογισμός του επίμαχου είδους είναι 103.225,81€, το ποσό της εγγυητικής επιστολής θα έπρεπε να είναι 2.064,5162€ ($103.225,81€ \times 2\% = 2.064,5162€$) και κατόπιν *στρογγυλοποίησης των* θα έπρεπε να είναι 2.064,52€.

Εν όψει των ανωτέρω, δοθέντος ότι η συγκεκριμένη εταιρία υπέβαλε εγγυητική επιστολή συμμετοχής ποσού 2.064,51€, ήτοι ονομαστικής αξίας μικρότερης της ζητούμενης, η Προσφορά της καθίσταται υποχρεωτικώς απορριπτέα (βλ. άρθρο 2.4.6. περ. α της Διακήρυξης), μη δυνάμενης να συμπληρωθεί μεταγενεστέρως, βάσει του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, διότι η μη ορθή υποβολή τιθέμενου επί ποινή αποκλεισμού δικαιολογητικού συμμετοχής, επισύρει, άνευ άλλου τινός και κατά τα παγίως νομολογιακά κριθέντα, τον αποκλεισμό του υποψηφίου. Τυχόν δε παροχή δυνατότητας στον εν λόγω υποψήφιο, όπως συμπληρώσει το επίμαχο δικαιολογητικό

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

συμμετοχής, υποβάλλοντας κατ' ουσίαν νέο έγγραφο (νέα επιστολή συμμετοχής) θα ερχόταν σε αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Ως, επίσης, ορθώς υποστηρίζει ο προσφεύγων, ουδόλως ασκεί επιρροή στο κρινόμενο ζήτημα *«το ύψος του ελλείποντος ποσού»*, που στην εξεταζόμενη περίπτωση είναι μικρό, απορριπτομένων των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής, κατά τις οποίες: *«... η εγγυητική επιστολή δεν ελλείπει, ως εκ τούτου δύναται να συμπληρωθεί από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα κατά τις προβλέψεις του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 , κάτι που άλλωστε επιβάλλεται και από την προαναφερόμενη αρχή της αναλογικότητας ενόψει και της ελάχιστης διαφοράς που υφίσταται μεταξύ της εγγυητικής επιστολής που κατατέθηκε και της ζητούμενης ονομαστικής αξίας...»*.

Εξάλλου, η υποβολή ορθής εγγύησης συμμετοχής, αποτελεί, κατά την αρχή της τυπικότητας, καθήκον εκάστου συμμετέχοντος που επιθυμεί την νόμιμη συμμετοχή του στον διαγωνισμό και την ανάδειξή του σε μειοδότη, η δε υποβολή εσφαλμένης εγγύησης συμμετοχής, επισύρει, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, τον αποκλεισμό του από τη διαδικασία.

Επίσης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι: α) Δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, «Ελληνικό διοικητικό δίκαιο», 5η έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1996, σελ, 319) και β) Οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, και, της αναλογικότητας, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, τότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σ. 191).

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι στη διάταξη του άρθρου 16 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης - την οποία, εξάλλου, αποδέχθηκε πλήρως η καθής η Προσφυγή, με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον ένδικο Διαγωνισμό - ορίζεται ρητώς και σαφώς ότι: *«Περιπτώσεις προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους απαραίτους όρους της διακήρυξης περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς συνεπάγονται απόρριψη των προσφορών»*, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

• 2^{ος} λόγος Προσφυγής: **Μη υποβολή Βεβαίωσης συμμετοχής σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ**

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατά παράβαση του άρθρου 8 της Διακήρυξης, στο οποίο ζητείται (επί ποινή αποκλεισμού) η υποβολή Βεβαίωσης συμμετοχής σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ, καθής η Προσφυγή δήλωσε υπευθύνως (βλ. αρχείο: «10.signed ΥΠ.ΔΗΛΩΣΗ ΑΗΗΕ»), ότι ούτε ο κατασκευαστής του προϊόντος, ούτε η ίδια διαθέτουν πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ.

Υπενθυμίζεται καταρχάς ότι στο άρθρο 8 («ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ») της Διακήρυξης, ορίζεται σαφώς ότι: *«[...] Οι συμμετέχοντες πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να καταθέσουν με την προσφορά (στον επί μέρους φάκελο τεχνικής προσφοράς) και τα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις/έγγραφα όπως αυτά ζητούνται στις Τεχνικές Προδιαγραφές στο Παράρτημα Β' της παρούσας διακήρυξης. Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλλουν βεβαίωση συμμετοχής, σε ισχύ, του διαγωνιζόμενου, σε εγκεκριμένο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ (σύμφωνα με το Π.Δ. 117/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα)»*. Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω επισημάνσεις (με έντονη γραφή), έχουν τεθεί από την ίδια την αναθέτουσα αρχή.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει στις Απόψεις της – αν και τούτο δεν προκύπτει σαφώς από το γράμμα του επίμαχου άρθρου 8 της Διακήρυξης – ότι από τον ίδιο τον τίτλο του ΠΔ 117/2004 (*«Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των Οδηγιών 2002/95 "σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων*

ουσιών σε είδη ηλεκτρικού εξοπλισμού" και 2002/96 "σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού" του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003"»), αλλά και από τα Παραρτήματά του, στα οποία αναφέρονται περιοριστικά οι κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που καλύπτονται από το εν λόγω ΠΔ, προκύπτει ότι η Βεβαίωση συμμετοχής σε πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ δεν αφορά στο επίμαχο είδος (καρότσι μεταφοράς ασθενών), αφού το είδος αυτός δεν εντάσσεται, κατά την άποψή της, στις ως άνω κατηγορίες.

Καταρχάς, επισημαίνεται ότι απαραδέκτως προβάλλεται από την οικεία αναθέτουσα αρχή ότι: «... η υποχρέωση προσκόμισης της εν λόγω βεβαίωσης δεν προβλέπεται στη διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού...», καθώς, ως ευχερώς δύναται να γίνει αντιληπτό από το σαφές γράμμα του άρθρου 8 της Διακήρυξης - το οποίο, εξάλλου, η ίδια η αναθέτουσα αρχή θέσπισε στα έγγραφα της οικείας σύμβασης - η υποβολή της επίμαχης Βεβαίωσης ήταν υποχρεωτική και δη επί ποινή απόρριψης της Προσφοράς («...**οφείλουν να υποβάλλουν βεβαίωση συμμετοχής...**»). Υπενθυμίζεται ότι, όταν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την χρήση εκφράσεων, όπως για παράδειγμα: «υποχρεούνται», «οφείλουν», «θα πρέπει να ...» κλπ, όπως στην εξεταζόμενη περίπτωση, εισάγουν μια επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση στη Διακήρυξη, που εάν αποδειχθεί ότι δεν πληρούται, ο οικονομικός φορέας, του οποίου η Προσφορά φέρει την επίμαχη πλημμέλεια (μη πλήρωση υποχρεωτικής απαίτησης), θα πρέπει να αποκλεισθεί αυτοδικαίως από τον διαγωνισμό.

Ως προκύπτει από την επισκόπηση της επίμαχης Διακήρυξης και ειδικότερα, από την επισκόπηση του Παραρτήματος Β, τα προς προμήθεια είδη του υπόψη Διαγωνισμού είναι τα κάτωθι: α) Φορεία μεταφοράς ασθενών, β) Φορεία μεταφοράς βαρέως πασχόντων ασθενών για το χώρο αναζωογόνησης του ΠΓΝΘ ....., γ) Εξεταστικά κρεβάτια για το ΠΓΝΘ ..... και δ) Καρότσια μεταφοράς ασθενών. Περαιτέρω, λαμβανομένου υπόψη ότι στο επίμαχο άρθρο 8 της Διακήρυξης **ΟΥΔΟΛΩΣ** ορίζεται ρητώς και σαφώς ότι η υποχρέωση υποβολής της επίμαχης Βεβαίωσης αφορά σε συγκεκριμένα μόνο προς προμήθεια είδη – τουναντίον, έτσι όπως είναι διατυπωμένη, συνάγεται ότι αφορά σε όλα, ανεξαιρέτως τα προς προμήθεια είδη, τα οποία, σημειωτέον, είναι παρεμφερή (Φορεία

μεταφοράς ασθενών, Καρότσια μεταφοράς ασθενών κλπ) – η παράλειψη υποβολής της ζητούμενης επί ποινή αποκλεισμού Βεβαίωσης από την εταιρία «.....», θα έπρεπε να είχε ως συνέπεια, τον αποκλεισμό της από τη διαδικασία, λόγω μη πλήρωσης απαραίτητων όρων που αφορούν στον τρόπο υποβολής προσφορών (βλ. άρ. 16 της Διακήρυξης). Μάλιστα, στην προκείμενη περίπτωση, ο αποκλεισμός της καθής η Προσφυγή κατέστη έτι περαιτέρω επιτακτικός, αφής στιγμής υπέβαλε Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία δήλωσε ρητώς ότι τόσο η κατασκευάστρια εταιρία, όσο και η ίδια δεν πληροί τον επίμαχο - επί ποινή αποκλεισμού - όρο της Διακήρυξης.

Τέλος, δέον επισημανθεί ότι η οικεία αναθέτουσα αρχή ουδόλως τεκμηριώνει στις Απόψεις της, για ποιον λόγο το Είδος: «Φορεία μεταφοράς ασθενών» εντάσσεται στις κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ΠΔ 117/2004 και επομένως, ήταν υποχρεωτική ως προς αυτό η υποβολή της επίμαχης Βεβαίωσης, ενώ το Είδος: «Καρότσια μεταφοράς ασθενών», δεν εντάσσεται στις ως άνω κατηγορίες και επομένως, δεν ήταν υποχρεωτική ως προς αυτό η υποβολή της Βεβαίωσης. Άλλωστε, από την επισκόπηση του Παραρτήματος ΙΑ («Κατηγορίες ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που καλύπτονται από το παρόν Π.Δ») του Προεδρικού Διατάγματος 117/2004, προκύπτει ότι το εν λόγω Προεδρικό Διάταγμα αφορά, μεταξύ άλλων, στις **«ιατροτεχνολογικές συσκευές (εξαιρουμένων όλων των εμφυτεύσιμων και μολυσμένων προϊόντων)»**, στις οποίες μπορούν να ενταχθούν, τόσο τα φορεία μεταφοράς συσκευών, όσο και τα καρότσια μεταφοράς συσκευών. Επίσης, σε αντίθεση με όσα αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις Απόψεις της προς την Αρχή, ούτε τα Φορεία μεταφοράς ασθενών ή τα Εξεταστικά κρεβάτια αναφέρονται ρητά στα Παραρτήματα του ως άνω Π.Δ, παρόλα αυτά, στο άρθρο 8 της ένδικης Διακήρυξης ζητείται υποχρεωτικώς και συλλήβδην, η υποβολή Βεβαίωσης συμμετοχής σε πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ για όλα ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ τα προς προμήθεια είδη του υπόψη Διαγωνισμού (Φορεία – Κρεβάτια – Καρότσια).

Τέλος, σημειώνεται ότι εκ των τριών (3) συμμετεχόντων, τόσο η προσφεύγουσα, που συμμετείχε και για το επίμαχο είδος, όσο και ο οικονομικός φορέας «.....», που δεν συμμετείχε για το επίμαχο είδος, υπέβαλαν - σε συμμόρφωση προς το άρθρο 8 της Διακήρυξης - τη ζητούμενη

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

Βεβαίωση, πλην της καθής η Προσφυγή, η οποία, δήλωσε υπευθύνως ότι δεν διαθέτει τέτοια Βεβαίωση, όπως ούτε και ο κατασκευαστής του προσφερόμενου προϊόντος. Πιο συγκεκριμένα στην υποβληθείσα εκ μέρους του προσφεύγοντος, με αρ. πρωτ. 11075/04/02/2021 Βεβαίωση ανακύκλωσης αναφέρεται ότι: «*Με την παρούσα βεβαιώνεται ότι η εταιρεία με την επωνυμία ..... που εδρεύει επί της ....., ... με ΑΦΜ ... έχει προσχωρήσει στο συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) της ..... δυνάμει της με ημερομηνία σύμβασης 25/01/2007 και έχει λάβει τον Αριθμό Μητρώου Παραγωγού 2481 για τις κατηγορίες (σύμφωνα με το παράρτημα 1) : 4 : ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ [...]*». Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων, μη νομίμως έγινε δεκτή η εξεταζόμενη Προσφορά και επομένως, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

• 3^{ος} λόγος Προσφυγής: **Μη υποβολή μεταφρασμένων και επικυρωμένων αλλοδαπών ιδιωτικών εγγράφων**

Κατά την προσφεύγουσα, η επίμαχη Προσφορά δέον απορριφθεί, επειδή, κατά παράβαση του άρθρου 2 («ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ») της Διακήρυξης, υπέβαλε αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα (βλ. αρχεία: «2.CE» και «4.ISO .....»), χωρίς αυτά να συνοδεύονται από μετάφραση και νόμιμη επικύρωση από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο ή Αρχή. Όπως ειδικότερα επισημαίνει η προσφεύγουσα τα επίμαχα έγγραφα δεν αποτελούν Τεχνικά Φυλλάδια, που, κατά τη Διακήρυξη, δεν χρήζουν μετάφρασης και σχετικής επικύρωσης για τη νομότυπη υποβολή τους. Ωστόσο, από τη στιγμή που η καθής η Προσφυγή υπέβαλε την από 01.04.2021, Υπεύθυνη Δήλωση περί της ακριβείας των υποβληθέντων αλλοδαπών ιδιωτικών εγγράφων (Πιστοποιητικού ISO και CE), ως δικαιούτο, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Τέλος, για λόγους πληρότητας της παρούσας Απόφασης σημειώνεται ότι είναι καθόλα εσφαλμένη η άποψη της οικείας αναθέτουσας αρχής, ότι δηλαδή τα επίμαχα έγγραφα αποτελούν έγγραφα με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο και επομένως, δεν ήταν υποχρεωτική η υποβολή τους, συνοδεία μετάφρασης και νόμιμης επικύρωσης. Και τούτο, διότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους όρους της ένδικης Διακήρυξης, **τα Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με**

συγκεκριμένα Πρότυπα ISO, όπως και η πιστοποίηση CE, θα πρέπει να υποβληθούν, είτε στην πρωτότυπη μορφή τους, είτε συνοδεία μετάφρασης και επικύρωσης από αρμόδιο πρόσωπο ή Αρχή, άλλως, θεωρούνται ως μη νομίμως υποβληθέντα. Ο μόνος δε λόγος για τον οποίο απορρίπτεται, εν προκειμένω, ο 3^{ος} λόγος της κρινόμενης Προσφυγής, είναι διότι υποβλήθηκε η προαναφερόμενη Υπεύθυνη Δήλωση περί της ακριβείας των υποβληθέντων ιδιωτικών εγγράφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 92 («Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής») παρ. 8 του Ν. 4412/2016, που εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του ένδικου Διαγωνισμού (βλ. άρ. 92 παρ. 8 του Ν. 4412/2016, όπου ορίζεται ότι: «Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης.»).

• **4^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη πλήρωση της υπ' αριθμ. 12 τεχνικής προδιαγραφής**

Ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από το υποβληθέντα ηλεκτρονικά αρχεία: «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και «3.MANUAL», προκύπτει σαφώς ότι το προσφερόμενο καρότσι έχει ολικό μήκος 110cm, ήτοι, αποκλίνει από τη ζητούμενη ως προς το επίμαχο είδος τεχνική προδιαγραφή (απαράβατος όρος), γεγονός που καθιστά την επίμαχη Προσφορά απορριπτέα και δη, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής. Μάλιστα, ως επισημαίνει η προσφεύγουσα: «.. με την ως άνω τεχνική προδιαγραφή ζητείται ρητώς ολικό μήκος 103cm και όχι μεγαλύτερο χωρίς να καταλείπεται περιθώριο αποκλίσεων, καθώς η απαίτηση δεν συνοδεύεται από λέξεις όπως «τουλάχιστον», «περίπου» κ.τ.τ. ώστε να είναι ανεκτή απόκλιση ως προς τις διαστάσεις του προϊόντος....».

Υπενθυμίζεται στο σημείο αυτό ότι, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους, οπότε τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν στον τρόπο υποβολής των Προσφορών των

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197). Περαιτέρω, οι τεχνικές προδιαγραφές που τίθενται ως όροι επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, όπως και οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο περαίωσης της διαδικασίας παραλαβής Προσφορών και η διάγνωση της κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεώς τους, συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής αξιολόγησης να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη Προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα, κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία (ΣΤΕ 436/2002), όπως και δεν είναι δυνατή η λήψη υπόψη κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ιδιότητας/προσόντος που ενώ, όχι μόνο δεν αποδείχθηκε, αλλά και ουσιαστικά έλειπε κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, τυχόν απεκτήθη μεταγενεστέρως, καθώς έτσι θα παραβιαζόταν η αρχή της τυπικότητας του Διαγωνισμού και ασφάλειας αυτού, εκθέτοντας την κατακυρωτική κρίση σε τυχαία, μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα. Επίσης, έχει κριθεί ότι οι περιπτώσεις των προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους όρους της Διακήρυξης, δεν θα απορρίπτονται υπό την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις αυτές δεν αναφέρονται στους απαραίτατους όρους και κρίνονται επουσιώδεις από την αρμόδια Επιτροπή. Το επουσιώδες, ωστόσο, της απόκλισης διαπιστώνεται και αιτιολογείται ειδικά από την αναθέτουσα αρχή (ΣΤΕ 4136/2009, 2004/2010). Ωστόσο, στην εξεταζόμενη περίπτωση, η επίμαχη απόκλιση που αφορά στις διαστάσεις του προσφερόμενου είδους δεν είναι επουσιώδης και περαιτέρω, ουδέν σχετικό αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις Απόψεις της. Από τα ανωτέρω αναφερόμενα, συνάγεται ευχερώς ότι δεν συντρέχει η περίπτωση της ειδικά αιτιολογημένης, επουσιώδους απόκλισης μιας Προσφοράς από τις τιθέμενες τεχνικές προδιαγραφές.

Εν όψει των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, ο γενικόλογος ισχυρισμός της οικείας αναθέτουσας αρχής, κατά τον οποίον η παράβαση ουσιωδών όρων της Διακήρυξης συνεπάγεται αυτοδικαίως τον αποκλεισμό του υποψηφίου, ενώ η παραβίαση μη ουσιωδών όρων δεν επάγεται τον αποκλεισμό του υποψηφίου, είναι ανεπίδεκτος δικαστικής εκτίμησης, διότι, εν προκειμένω και δη, κατά συνομολόγηση της ..... ΥΠΕ ....., παραβιάσθηκαν τεχνικές

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

προδιαγραφές της ένδικης Διακήρυξης. Η δε παράβαση αυτή επιτάσσει τον αποκλεισμό της εταιρίας «.....» από την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, αφού, κατά πάγια νομολογία, αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτους όρους της Διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη Διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 230/2012, 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.- Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011).

Δέον μάλιστα επισημανθεί στο σημείο αυτό, ότι σε κανένα σημείο της επίμαχης Διακήρυξης δεν αναφέρεται ότι οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές είναι προαιρετικές, οι οποίες, κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία, αποτελούν ενιαίο σύνολο (Ε.Α ΔΕΦΑΘ 230/2012). Τουναντίον, ορίζεται σαφώς και ρητώς ότι το σύνολο των τιθέμενων τεχνικών προδιαγραφών, θα πρέπει να καλύπτεται, ως αυτές καταγράφονται στο Παράρτημα Β της επίμαχης Διακήρυξης (βλ. άρθρο 8 της Διακήρυξης), ενώ παράλληλα δεν επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές (βλ. άρθρο 16 «ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ» της Διακήρυξης). Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων, μη νομίμως και αναιτιολογήτως έγινε δεκτή η επίμαχη Προσφορά, αφού αποκλίνει από τους απαραίτους όρους της οικείας Διακήρυξης. Επομένως, ο 4^{ος} λόγος της υπό κρίση Προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

• 5^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη πλήρωση της υπ' αριθμ. 1 τεχνικής προδιαγραφής

Ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, μολονότι στην υπ' αριθ. 1 τεχνική προδιαγραφή, που τέθηκε για το καρότσι μεταφοράς ασθενών (βλ. σελ. 39 της Διακήρυξης), ζητείται ρητώς και σαφώς: «*Να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, πολύ ανθεκτικής κατασκευής, άνετο και ασφαλές στη χρήση του και να είναι κατασκευασμένο από βερνικωμένο χάλυβα.*», η καθής η Προσφυγή παρέπεμψε μεν προς απόδειξη πλήρωσης της ως άνω προδιαγραφής, στα αρχεία: «9. signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και «signed ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ», ωστόσο δεν υπέβαλε κανένα έγγραφο (π.χ Βεβαίωση του κατασκευαστή, Τεχνικό Φυλλάδιο κλπ), ώστε να αποδείξει ότι το εκ μέρους της προσφερόμενο προϊόν πράγματι πληροί τις οριζόμενες στην επίμαχη προδιαγραφή τεχνικές απαιτήσεις (να είναι σύγχρονης τεχνολογίας,

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

από βερνικωμένο χάλυβα κλπ). Αντιθέτως, η προσφεύγουσα υπέβαλε το αρχείο «32. PROSPECTUS ΚΑΡΟΤΣΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ TR921_signed.pdf», το αρχείο «36. Declaration_of_conformity_TR921_signed.pdf» και το αρχείο «40. ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΡΟΤΣΙ TR921_signed.pdf», ώστε να αποδείξει την πλήρωση των οικείων τεχνικών απαιτήσεων.

Εν όψει των ανωτέρω και δοθέντος ότι η συγκεκριμένη εταιρία ουδέν έγγραφο υπέβαλε, από το οποίο να τεκμηριώνεται η καταλληλότητα του προσφερόμενου προϊόντος, μη νομίμως και ανατιολογήτως έγινε δεκτή η Προσφορά της στον υπόψη Διαγωνισμό. Κατά τα λοιπά, ισχύουν mutatis mutandis όσα αναφέρθηκαν στον 4^ο λόγο Προσφυγής σχετικά με την μη πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών (απαράβατων όρων) της οικείας Διακήρυξης. Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων και επειδή ουδόλως αποδείχθηκε, ως έδει, η συμμόρφωση της κρινόμενης Προσφοράς προς την υπ' αριθμ. 1 τεχνική προδιαγραφή της Διακήρυξης, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

9. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή.

10. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να επιστραφεί το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. .... Απόφαση του Διοικητή της αναθέτουσας αρχής, κατ' αποδοχή του με αρ. πρωτ. .... Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την «.....» (υπ' αριθμ. ....

Αριθμός απόφασης: Σ 870 /2022

Διακήρυξη), κατά το μέρος που αποδέχθηκε την Προσφορά της εταιρίας «.....», σύμφωνα με το αναλυτικό σκεπτικό της παρούσας Απόφασης.

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 14 Ιουνίου 2022 και εκδόθηκε αυθημερόν, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΩΣΤΗ